

2. Rozumienie tekstów pisanych

Umiejętność rozumienia tekstów pisanych sprawdzana jest na egzaminie za pomocą zadań zamkniętych typu na dobieranie i wielokrotnego wyboru. Zadania zbudowane są na podstawie tekstu narracyjnych, informacyjnych, użytkowych (np. listu) oraz literackich. Zadania mogą być oparte na jednym (dłuższym) tekście lub na kilku (krótkich) tekstach niezależnych od siebie.

2.1. Zadania na dobieranie

Dobieranie nagłówków

- ⦿ Przeczytaj uważnie cały tekst i podane nad nim nagłówki.
- ⦿ Następnie przeczytaj pierwszą wyodrębnioną część tekstu i zastanów się, jaka jest jej tematyka. Dobierz do niej nagłówek, pamiętając, że odnosi się on do całego fragmentu i określa jego ogólny sens. Postępuj podobnie z pozostałymi częściami tekstu i nagłówkami. Możesz także, czytając nagłówki, zastanowić się, jakie informacje powinieneś znaleźć we fragmencie, którego ma on dotyczyć.
- ⦿ Nie dobieraj nagłówka do części tekstu, sugerującą się pojedynczymi słowami.
- ⦿ Jeżeli masz wątpliwości, dobierając nagłówek do jakiejś części tekstu, wyklucz te nagłówki, które nie odnoszą się do jej treści.
- ⦿ Uważnie przeczytaj tekst i dobrane nagłówki jeszcze raz, aby potwierdzić poprawność swoich odpowiedzi.

Zadanie 10.

Przeczytaj tekst. Do każdego akapitu (10.1.–10.4.) dopasuj właściwy nagłówek (A–F). Wpisz odpowiednią literę obok numeru każdego akapitu. Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnego akapitu.

- A. THE CITY'S FAMOUS BUILDINGS
- B. PROBLEMS CAUSED BY NATURAL DISASTERS
- C. DIRECTIONS ON HOW TO GET THERE
- D. A WORLD-FAMOUS SYMBOL OF THE CITY
- E. INDUSTRY IN THE PAST AND PRESENT
- F. DIFFERENT WAYS OF GETTING AROUND

SAN FRANCISCO

10.1. _____

San Francisco is a great city for walking. With a good pair of shoes and a *Muni* ticket, you can see almost everything. The city is built on hills, but the locals don't mind. There are plenty of bike lanes and you can rent a bike cheaply. For trips outside the city the best option is to rent a car.

Wskazówki do rozwiązania zadania

Co wspólnego mają ze sobą następujące słowa i wyrażenia:
walking, bike lanes, rent a bike, trips, rent a car?

10.2. _____

In 1906 an earthquake destroyed most of the city. As a result, fires broke out because most houses were made of wood. It took three days to get the fire under control and years to rebuild the city. In 1989 another massive earthquake hit San Francisco. Again, many buildings were destroyed.

Z tego fragmentu dowiadujemy się o dwóch trzęsieniach ziemi. Czym jest trzęsienie ziemi?
Jakie były skutki trzęsień ziemi w San Francisco?

10.3. _____

During World War II San Francisco became a shipbuilding centre. The port dealt with many passengers and lots of cargo. With time, shipbuilding moved to other places along the coast. Today San Francisco is a finance and trade centre. It produces clothes and sells food products from local farms.

Na czym opierała się gospodarka miasta podczas drugiej wojny światowej? Co produkuje się w San Francisco obecnie?

10.4. _____

Another big business in San Francisco is tourism. The cable car is a popular tourist attraction. It is recognised around the globe. It was designed to go up and down the city's hills. By 1890 there was a network covering 150 km. Today there are only three lines left which stay in operation mainly as an icon of the city.

W tym fragmencie znajduje się szereg informacji na temat tramwaju linowego w San Francisco. Czy jest to atrakcja turystyczna o jakimś szczególnym znaczeniu dla miasta?

adapted from www.telegraph.co.uk

Poprawne rozwiązania

10.1.	F
10.2.	B
10.3.	E
10.4.	D

Zadanie 11.

Przeczytaj tekst. Do każdego akapitu (11.1.–11.4.) dopasuj właściwy nagłówek (A–F). Wpisz odpowiednią literę obok numeru każdego akapitu. Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnego akapitu.

- A. OFFER A VARIETY OF EVENTS
- B. COLLECT FUNDS THROUGH THE INTERNET
- C. IMAGINE YOUR POTENTIAL CLIENTS
- D. PREPARE ADVERTISING MATERIALS
- E. FIND SOME LOCAL SPONSORS
- F. GET HELP FROM YOUR SCHOOLMATES

COLLECTING MONEY

Collecting money by organizing charity events is getting popular today. Teenagers in Britain often organise a garage charity sale.

11.1. _____

Have you got any video games you are bored with? Many teenagers might be interested in them. Old-fashioned sweaters and old books may attract a more conservative crowd. Take a good look at the things you're planning to sell and think about who your customer is going to be.

Wskazówki do rozwiązania zadania

Jakie grupy osób zostały wymienione w tym akapicie?
Dlaczego ludzie organizujący takie wyprzedaże powinni się nimi zainteresować?

11.2. _____

When you have an idea about what kind of things you wish to put on sale, talk to people from your class. They might support you and offer some items they want to get rid of which would be perfect for your event. Cooperation will allow you to create an interesting selection of things, which is sure to attract more buyers.

Wskazówki do rozwiązania zadania

Jakie działania należy podjąć, aby zainteresować przyszłych klientów wyprzedaży?
Jakie pomysły zostały wymienione w tym fragmencie?
W jaki sposób należy je zrealizować?

11.3. _____

Try to reach your future customers in different ways. Interesting leaflets placed in your neighbours' letterboxes will help to get them interested. Paint posters with pictures presenting the things you'll be selling to inform people where they can get them. You will find some tips on Facebook.

11.4. _____

Attract people by having, for example, a charity dance contest. Plan a roller skating marathon or prepare a funny show. Simply create different opportunities. Also make drinks and snacks for the guests. And always explain what you are collecting the money for.

Zadanie 12.

Przeczytaj tekst. Do każdego akapitu (12.1.–12.4.) dopasuj właściwy nagłówek (A–F). Wpisz odpowiednią literę obok numeru każdego akapitu. Uwaga: dwa nagłówki zostały dodatkowo i nie pasują do żadnego akapitu.

- A. FINDING SAFE ACCOMMODATION
- B. NOT AS DANGEROUS AS IT SEEKS
- C. ADVANTAGES AND DISADVANTAGES
- D. HIGH COSTS? JUST AN EXCUSE
- E. NEVER-ENDING PROBLEMS
- F. A DECISION ANYBODY CAN MAKE

BACKPACKING

Travelling with a backpack is a great way to see the world. Why don't you try it?

12.1. _____

Whenever I speak to people about my travels with a backpack, they usually say “I could never make up my mind to do it”, “I'm too old”, or “It's too tiring”. To my mind, that's absolute nonsense. If I can do it, anyone can. It's as simple as packing and setting off. You just need to be willing to leave.

12.2. _____

Some people are afraid to go backpacking in a foreign country for safety reasons. If money is stolen from a backpacker, it becomes front page news and potential backpackers can change their mind. However, travelling abroad is as safe as travelling in your own country – just don't go to the places which you're advised to avoid.

12.3. _____

People often say they'd go backpacking if they had more money. However, I don't think money is the reason why they stay at home. You don't need much money to go backpacking, especially if you book hostels and tickets in advance. The truth is most people are too lazy and they don't feel like travelling.

12.4. _____

Although walking long distances and sleeping in tents or cheap hotels can be tough, don't give up the idea of going backpacking. Remember that such experiences build character. You'll certainly enjoy yourself and learn some practical skills which will be useful to you in the future.

adapted from <http://backpackeradvice.com>

Uzupełnianie luk w tekście

- ⇒ Przeczytaj cały tekst, ignorując luki i zastanów się, jaki jest jego ogólny sens.
- ⇒ Ponownie przeczytaj fragment tekstu, w którym znajduje się pierwsza luka. Zastanów się, jakiej informacji brakuje w tym fragmencie.
- ⇒ Zapoznaj się ze zdaniami A–E. Zwróć uwagę na ich treść oraz budowę. Wśród podanych zdań odszukaj te, które logicznie i gramatycznie pasuje do zdań przed i po luce w tekście.
- ⇒ Wstawione zdanie logicznie pasuje do otaczających je zdań, gdy nie zaburza chronologii i ciągłości opisywanych wydarzeń, gdy np. mowa w nich o tych samych osobach, a wydarzenia toczą się w tym samym czasie i miejscu.
- ⇒ To, czy wstawione zdanie gramatycznie pasuje do zdań przed i po luce, sprawdzisz, analizując przede wszystkim poszczególne zdania/części mowy w otoczeniu luki, a także ich formy gramatyczne.
- ⇒ Uzupełniając każdą lukę, czytaj za każdym razem wszystkie zdania A–E. Tylko w ten sposób sprawdzisz, czy Twoje wybory były słuszne.
- ⇒ Dwa zdania nie pasują do żadnej luki.
- ⇒ Na koniec przeczytaj cały tekst ze wstawionymi zdaniami. To ostateczny sprawdzian Twoich decyzji.

Zadanie 13.

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w luki 13.1.–13.3. litery, którymi oznaczono brakujące zdania (A–E), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.
Uwaga: dwa zdania zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

THE WISE MAN

Once a wealthy man asked a wise old teacher to help his son give up his bad habits. The teacher took the wealthy man's son for a walk through a garden. **13.1.** _____ And so the boy did. He held the small plant between two fingers and pulled it out. Then they went through the same process with a slightly bigger plant. This time the youth had to pull a little harder, but the whole plant came out.

"Now pull out that one," said the old man pointing to a bush this time. **13.2.** _____ "Now take this one out," said the old man, stopping at a tree. The youth grabbed it and used all his strength to pull it out. But it would not even start to come out and after several tries he gave up. "It's impossible," said the boy, breathing hard.

Wskazówki do rozwiązania zadania

Zdanie poprzedzające lukę 13.1. mówi o spacerze w ogrodzie. W którym spośród zdań A–E znajduje się czasownik odnoszący się do czynności, która ma miejsce w trakcie spaceru i zaimek odnoszący się do ogrodu? Zdanie to musi też zawierać opis czynności, do której odnosi się zdanie za lukaną. Powinno także odnosić się do malej rośliny, gdyż przedimek określony *the*, zastosowany przed *small plant* w drugim zdaniu za lukaną, wskazuje, że roślina ta musi być wcześniej wspomniana w tekście.

W zdaniu poprzedzającym lukaną 13.2. wspomniano większą roślinę niż w dwóch przypadkach opisanych powyżej. Które ze zdań A–E odnosi się do wyrywania rośliny i sugeruje jej większy rozmiar?

“So it is with bad habits. **13.3.** ____ Then it is very difficult for a man to give them up,” answered the teacher. The boy remembered the lesson well.

adapted from www.moralstories.org

Zdanie poprzedzające luke 13.3. zawiera porównanie zzych nawyków do roślin. Które ze zdań A–E jest kontynuacją tego porównania? Czy zawiera zaimki, które mogą się odnosić zarówno do roślin, jak i do zzych nawyków? Zdanie to powinno zawierać odniesienia do *then* i *them*.

- A. People are like plants, with time they become bigger and stronger.
- B. The boy asked the teacher why he had to pull the plants out and went away.
- C. Suddenly, he stopped and asked the boy to pull out a tiny plant which was growing there.
- D. When young, they’re easy to pull out, but when they get old they become strong.
- E. The boy had to use all his strength to pull it out but he succeeded.

Poprawne rozwiązania

13.1.	C
13.2.	E
13.3.	D

Zadanie 14.

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w luki 14.1.–14.3. litery, którymi oznaczono brakujące zdania (A–E), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst. **Uwaga:** dwa zdania zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

A 101-YEAR-OLD MESSAGE IN A BOTTLE

Last month, the oldest known message in a bottle was discovered in the Baltic. It had spent more than 100 years lost in the sea.

A fisherman found the bottle near the coast of Germany. **14.1.** ____ Fortunately, the man saw a piece of paper inside. The bottle contained a postcard with two stamps, dated 1913. Although most of the writing was not clear, the part of the message that was readable asked the finder to return it to a Berlin address. **14.2.** ____ At the time when he wrote the message he was 20. The Hamburg’s Maritime Museum managed to find his granddaughter, Angela Erdmann, who is now 62. Last week she saw the message for the first time. Ms Erdmann never knew her grandfather, but says that because of the discovery she wants to learn more about him.

Wskazówki do rozwiązania zadania

Zdanie przed luke 14.2. mówi o treści wiadomości znalezionej w butelce. Część wiadomości była niewczytelna, ale pewien fragment udało się odczytać. Które ze zdań A–E odnosi się do treści listu, którą zdołano odszyfrować? Zdanie następujące po luce nawiązuje do autora listu, który nie był wcześniej w tekście wspomniany. W związku z tym w brakującym zdaniu należy spodziewać się jakiejś informacji odnoszącej się właśnie do osoby autora.

The bottle and the message will be shown at the museum until May. **14.3.** ____ As for the bottle, its future is not clear yet.

adapted from <http://magazines.scholastic.com>

- A. He will compare the letters written by the woman to prove that she was the author.
- B. Then, experts will examine the postcard again to try to read the rest of the message.
- C. Studying the text, genealogists discovered that its author was a man named Richard Platz.
- D. The Guinness World Records says the oldest message in a bottle comes from 1914.
- E. He says he nearly threw it back into the water after pulling it out of a fishing net.

Zadanie 15.

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w luki 15.1.–15.3. litery, którymi oznaczono brakujące zdania (A–E), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst.
Uwaga: dwa zdania zostały dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

A FISHY STORY

The train arrived. I found a seat and started reading my wife's letter: *If you don't catch any salmon, I suggest you buy one.* 'Bad luck,' I thought. I'd forgotten about the fish.

We had just stopped at Carrig station. According to the timetable, we were going to spend ten minutes there. **15.1.** ____ I could hear a man shouting at the stationmaster, "Do you want us to spend the night here?" The stationmaster, who was talking to a boy carrying a long parcel, looked round and said, "Well, who knows?" The man closed the window with a bang, and the boy dropped his parcel. **15.2.** ____ Suddenly, I had an idea. I called to the stationmaster, "Could you ask the boy to sell me his fish?"

"Sorry, sir, he's only just bought it. But why don't you run down and get one for yourself at Coffey's. It's not far."

I jumped from the carriage and ran out of the station at top speed. After ten minutes I was back with a salmon in my arms. **15.3.** ____ It had left with all my luggage. I had eight hours of waiting at Carrig.

adapted from *A Fishy Story* by Somerville & Ross

- A. To my horror, I saw my train slowly departing.
- B. The voice, even angrier now, asked for the train to Belfast.
- C. About every six miles we stopped at a station.
- D. However, there was a delay which made someone angry.
- E. I could see there was an enormous, tasty-looking salmon in it.